

Ljósamorreyðar krákur í Svínoy í 46 ár

Síðani 1970 hava ljósamorreyðar krákur verið sæddar í Svínoy næstan hvørt ár. Talan hevur verið um ungkrákur, og tær hava verið upp í fýra í tali. Krákurnar hava eisini verið sæddar á grannaoyggjunum, men av tí at dygdin í fjarðunum á littyntum fugli er vánalig, yvirliva teir sjáldan veturin. Tað, at ljósamorreyðar krákur blíva við at koma undan í Svínoy, kundi týtt uppá, at krákurnar ikki blandast nógv við aðrar krákur kring landið, og tí eru sera innannørdar.

Tekstur: **Jens-Kjeld Jensen**

Myndir: **Jógvan Horn**

Á sumri 2016 hitti eg Regin Justinussen í Havn, og sum vant fall prátið á fuglar, millum annað tosaðu vit um ljósamorreyðu krákurnar í Svínoy. Regin segði, at krákan, sum Niels á Botni útstappaði í 1972, framvegis var í Svínoy. Regin segði eisini, at

hetta var fyrsta ljósamorreyða krákan, sum var sædd í Svínoy. Símun Hansen (mynd 1) hevur krákuna standandi, og hann veit at siga, at tað var Atli Jacobsen, sum skeyt krákuna (mynd 2) í august 1970. Aðrastaðni hevur verið nevnt, at krákan varð skotin tíðliga í 1970'unum (Jensen

Mynd 1:
Símun Hansen við littyntu
krákuni frá august 1970.

2010, Jensen 2015), men hon var fryst í tvey ár, áðrenn Niels á Botni fekk hana til útstappingar á sumri 1972.

Ljósamorreyðu krákurnar eru ikki litloysingar (albino), t.e. hvítar við reyðum eygum. Ei heldur eru tær svartar við hvítum fjaðrum eins og tann útdeyði "bringuhvíti ravnurin", men onkur teirra hefur havt svart høvd eins og vanligar littar krákur. Á heimasíðuni netfugl.dk hefur Knud N. Flensted skrivað ein samandrätt av eini grein um mislittar fuglar eftir Grouw (2006). Hann skrifar m.a., at littyning (dilution) er eitt tað vanligasta litúrbregði (mutatión) hjá villum fuglum. Eg havi sæð litúrbregði hjá ravninum (Jensen 2011), stara (Jensen 2012) skrápi, tjaldri, lomviga, álku og lunda. Fuglur við littyning hefur litevni í fjaðrunum, men í minni nøgdum enn vanligt. Fjaðrarnar eru bleikar og blikna ofta meira av sólarljósinum. Eumelanin eru tey svørtu og morgráu litevnini, og phaeomelanin eru tey reyðbrúnu litevnini. Vanliga er melanin-nøgdin bert ein helvt, so littyntir fuglar eru ofta bleikir, t.e. ljósir í fjaðurbúnanum. Ofta er trupult hjá littyntu fuglum at liva veturin í

Føroyum. Vantar litevni, er dygdin í fjaðrunum ikki góð, og fjaðrarnar slítast skjótt. Hetta havi eg sæð á fleiri av teimum fuglum, sum eg havi útstappað. Eisini er líkt til, at krákurnar við vanligum liti kunnu happa ljósamorreyðu fuglarnar so illa, at teir doyggja.

Tað óvanliga er, at síðan 1970 hava ljósamorreyðar krákur verið at sæð í Svínøi á næstan hvørjum ári. Okkurt árið hefur eingin ljósamorreyð kráka verið, og eina ferð vórðu fyra sæddar í senn, tað var í september 2011; men sambært Silas Olofson vóru longu 1. oktober bara trýggjar eftir.

Tað er vanligt, at littyntu fuglarnir hvørva skjótt, sí m.a. Jensen (1992, s. 10), har sagt verður frá, at ein kráka varð sædd í Leirvík, Norðragøtu, á Norðoyri og í Kollafirði, men so var hon ikki at síggja longur. Í tíðarskeiðnum 1985-1987 varð ein ljósamorreyð kráka við svörtum høvdi og hálsi javnlaga sædd í økinum Fugloy/Viðareiði. Sambært Silasi Olofson hefur eingin littynt kráka verið at sæð í 2017.

The last 46 years Dilute Hooded Crows have been observed in Svínøi, Faroe Islands

Since 1970, Dilute Hooded Crows have been seen on Svínøi, Faroe Islands. Every year they have had 0-4 youngs. The Dilute Hooded Crows have also flown to the nearby islands, but as most of the Hooded Crows have a very bad feathering, they tend to die during the winter. As young Dilute Hooded Crows keep occurring on Svínøi, the Dilute Hooded Crows are probably very inbred and very local.

Mynd 2:
Littynta krákan í Svínøi
frá august 1970.

Takk

Takk til Silas Olofson fyri dagfærðar upplýsingar.

Keldur

Jensen, J-K. & Poulsen, A. 1988. Áhugaverdar eygleiðingar í árinum 1987. Frágreiðing frá Føroya Fuglafrøðifelag. 2. árgangur, nr. 1, s. 1.

Jensen, J-K. 1992. Áhugaverdar eygleiðingar í árinum 1991. Frágreiðing frá Føroya Fuglafrøðifelag, 6. árgangur, nr. 1, s. 10.

Jensen, J-K. 2011. Ljósamorreyðir og ringmerktir ravnar / Dilutionistic ravens around the Faroe Islands. Veingjasuð, árgangur 2, nr. 1, s. 4-5.

Jensen, J-K. 2012. Ljósamorreyðir starar / Dilutionistic starlings. Veingjasuð, árgangur 3, nr. 1, s. 4-5.

H. J. van Grouw 2006. Not every white bird is an albino: sense and nonsense about colour aberrations in birds. Dutch Birding 28: s. 79-89.

Jensen, J-K. & S. Sørensen 2015. Færøernes fugle - fakta og tal / Birds of the Faroe Islands - facts and numbers. Tórshavn. Støplum. s. 1-363

Heimasíðan hjá Føroya Fuglafrøðifelagi er:
www.faroenature.net/ffff

